

Nota

Merelbeke, Burgemeester Van Gansberghelaan 92

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	3
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	4
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	4
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Merelbeke, Burgemeester Van Gansberghelaan 92
Ligging	Burgemeester Van Gansberghelaan 92, Lemberge, gemeente Merelbeke, provincie Oost-Vlaanderen
Kadaster	Merelbeke, Afdeling 3 Sectie A, Perceelnummer 466C (percelen 443B, "3D en 466D behoren niet tot het plangebied)
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2021-0900
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (ID 23755) ¹
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen bvba

Actoren

Auteur	Arne DE LUST
Betrokken actoren	Charlotte DE SMET Niels JANSSENS Sofie VAN HOLSBEECK Leonard DEWAELE
Betrokken derden	n.v.t.

Plangebied

Oppervlakte plangebied	7.370 m ²
Kartering gewestplan	0200 – Gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen², tenzij anders vermeld.

¹ DOCKX et al. 2022

² GEOPUNT VLAANDEREN 2023 – administratief, historisch, orthofotografisch

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Naar aanleiding van een bouwvergunning voor de aanbouw van een stallencomplex te Merelbeke heeft BAAC Vlaanderen bvba een nota opgesteld. Deze nota beschrijft de resultaten van het uit te voeren vooronderzoek zoals gerapporteerd in het Programma van Maatregelen van de archeologienota met ID23755³. Voor dit plangebied kon tijdens het bureauonderzoek geen uitsluitel gegeven worden over de aan- of afwezigheid van een archeologische site, waardoor een landschappelijk bodemonderzoek vereist was, eventueel gevolgd door een steentijdtraject of proefsleuven.

Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek werden vier boringen geplaatst verspreid over het plangebied. De resultaten van het landschappelijk booronderzoek hebben aangetoond dat het plangebied grotendeels tot op aanzienlijke diepte bewerkt werd. B-horizonten zijn verstoord en mogelijks slecht gedeeltelijk in site bewaard. De afwezigheid van uitlogingshorizonten, verbrokkelde verploeging en bioturbatie van de B-horizonten duiden op een zekere diepe antropogene bewerking van het terrein waarbij tenminste oppervlakkige sporen en vondsten (zoals steentijdvondsten) zijn verdwenen of uit context zijn gebracht. De kans om ruimtelijk intacte in situ vindplaatsen uit de steentijdperiode, die bestaan uit een strooiing van onder meer vuursteen, verbrande hazelnootfragmenten, verbrand bot, en dergelijke terug te vinden in het plangebied is dus klein. Er worden dus geen steentijdgevoelige zones in het plangebied verwacht.

De kans op het aantreffen van archeologie van jongere periodes in het plangebied bleef na het landschappelijk booronderzoek wel hoog.

Ter hoogte van boring 2, 4A en 4B werd in het landschap een onnatuurlijke ophoging gezien. Boring 4A werd noodgedwongen stopgezet op een diepte van 30 cm door het stuiten op een betonnen plaat, mogelijkerwijze te linken aan de nabijgelegen drainagebuis- en bijhorende put. De ophoging kwam in boring 2 en 4B tot uiting als een vergraven Ap-horizont met matig veel puinfragmenten en een sterk vuil uiterlijk. Deze verstoorde Ap-horizont had een respectievelijke dikte van 135 en 100 cm. In boring 2 ging deze verstoring rechtstreeks over in een fijne zandlemig BC-horizont, dat geïnterpreteerd kan worden als een restant van verbrokkelde Bt-horizont (klei-aanrijgingshorizont). In boring 4B kwam er abrupt onder de verstoring of ophoging een bruine zandlemige verweringshorizont (Bw-horizont), hieronder werd op 140 cm beneden het maaiveld een bruingele restant van een klei-aanrijgingshorizont onder vorm van een BC-horizont aangeduid.

Boring 1 en 3 werd gekenmerkt door een 15 à 30 cm dikke bouwvoor met matig veel puinfragmenten hierin. Hieronder werd een vlekkelig verploegde B/A- of A/B-horizont met enkele puinfragmenten geïdentificeerd, hier was er dus een antropogene bewerking gebruikt tot in de onderliggende B-horizont. Hieronder werd een zandlemige bruine Bw- en/of bruingele BC-horizont gezien op 50 of 55 cm diepte. De Bw-horizont was afwezig ter hoogte van boring 1. De moederbodem in de advies zone bestond uit fijne lichte zandleem en/of lemig fijn zand met goede zandkorrelsortering.

De grondwatertafel werd niet opgemerkt ter hoogte van de uitgevoerde boringen.

Archeologisch relevante niveaus werden ter hoogte van de ophoging verwacht tussen 100 en 135 cm diepte, voor de rest van het terrein werden archeologisch relevante niveaus verwacht tussen 15 en 30

³ DOCKX et al. 2022

cm diepte. Deze mogelijk archeologisch relevante niveaus werden verder onderzocht door middel van een proefsleuvenonderzoek.

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem op het plangebied aan de Burgemeester Van Gansberghelaan werden slechts enkele grachten aangetroffen. Dit zijn de enige antropogene sporen die aangetroffen werden en ze zijn mogelijk in verband te brengen met de afwatering van het terrein. Deze grachten bevatten geen vondsten en konden ook niet in verband gebracht worden met eventuele perceelsgrenzen op historische kaarten. Op het terrein werden ook veel verstoringen aangetroffen. Enkele van deze verstoringen waren van natuurlijke aard. De antropogene verstoringen bevinden zich verspreid over het terrein en zijn mogelijk het gevolg van de aanleg van riolering in het oosten van het terrein en nutsvoorzieningen die in verband gebracht kunnen worden met de huidige bebouwing op de site.

De doelstelling van het onderzoek was het identificeren en documenteren van eventuele archeologische sporen aanwezig onder de bouwvoor. Aangezien er tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem enkel antropogene sporen aangetroffen werden die in verband gebracht kunnen worden met de afwatering van het terrein, is het kennispotentieel van de site bereikt. Op basis van de huidige gegevens, de mogelijke kenniswinst en het voorgestelde traject in het Programma van Maatregelen van de archeologienota ID23755⁴ kan gesteld worden dat geen verder onderzoek noodzakelijk is voor deze site. Er wordt dan ook geen Programma van Maatregelen opgesteld.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden slechts twee antropogene sporen aangetroffen, het betreft hier twee grachten waarin geen archeologische vondsten werden aangetroffen. De grachten kunnen ook niet in verband gebracht worden met eventuele perceelsgrenzen op historische kaarten, het blijft dus moeilijk om deze grachten van een datering te voorzien.

2.3 Impactbepaling

De opdrachtgever plant op het terrein de sloop van vijf leegstaande en bouwvallige kippenstallen en het verwijderen van de bijhorende ondergrondse stookolietanks en ondergrondse aalputten.

Hiernaast plant de opdrachtgever op het terrein de aanleg van een nieuwe pluimveestal met bijbehorende nutsvoorzieningen en aanhorigheden centraal in het plangebied. De pluimveestal heeft een oppervlakte van ca. 2.951 m² en zal gefundeerd worden op poeren die tot op een diepte van ca. 1 m -mv worden aangebracht.

Om het terrein bouwrijp te maken dient een eerste afgraving van de teelaarde (ca. 25 cm -mv) plaats te vinden ter hoogte van de nieuwbouw en de nabije omgeving (Plan 1, blauwe aflijning). Daar het terrein van noord naar zuid afhelt, zullen nadien eveneens nivelleringswerken uitgevoerd worden. In het noordelijk deel van de uitgravingszone zal de bodem tot 75 à 80 cm -mv afgegraven moeten worden, terwijl naar het zuiden toe opgehoogd zal worden waarbij een talud aangelegd dient te worden als overgang naar de bestaande toestand van de nabije omgeving.

Ten oosten van de nieuwe pluimveestal werd in de vorige archeologienota een grindkoffer voor regenwaterinfiltratie voorzien. Door een aanpassing van de geplande werkzaamheden, zal deze regenwaterinfiltratie vervangen worden door een spuiwaterkelder en een hemelwaterkelder onder de nieuwe pluimveestal. Deze kelders worden aangelegd tot op een diepte van minstens 240 cm -mv en hebben een oppervlakte van respectievelijk ca. 15 m² en ca. 148 m².

⁴ DOCKX et al. 2022

Rondom rond de pluimveestal zal er een betonverharding en een klinkerverharding aangebracht worden met een oppervlakte van ca. 407 m² en ca. 118 m². De diepte hiervan is onbekend, maar er kan aangenomen worden dat deze tot op een diepte van ca. 60 cm -mv aangelegd zal worden. Onder deze betonverharding worden aan de noordwestelijke zijde van de stal infiltratiekratten voorzien tot op een diepte van ca. 60 cm -mv en met een totale oppervlakte van ca. 98 m². Verder wordt ook een siertuin ingericht met hagen, bomen en gras en worden er vrije uitloopzones voor het pluimvee voorzien aan de noordwestelijke zijde van de stal.

Gezien de omvang en diepte van de grondwerken diende er voorafgaand aan de werken een archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Tijdens dit vooronderzoek werd het archeologisch potentieel van dit terrein echter voldoende onderzocht en werden er geen interessante archeologische vindplaatsen aangetroffen waardoor verder archeologisch onderzoek hier niet aangewezen is.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Tijdens het vooronderzoek kon worden vastgesteld dat het terrein reeds diep verstoord werd. De diepere sporen die nog aangetroffen werden houden steeds verband met de afwatering van het terrein en vertonen geen aanwijzingen die duiden op een ander gebruik of bewoning van het terrein door de mens. Bijgevolg werd het kennispotentieel van deze site tijdens het uitgevoerde onderzoek reeds bereikt.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon reeds voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁵ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020